

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАЙЧИН ЕЗИК – ИВРИТ ЗА IV КЛАС/ЧЕТВЪРТА ГОДИНА НА ОБУЧЕНИЕ (ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ)

Кратко представяне на учебната програма

Обучението по майчин език – иврит в начален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма е предназначена за обучение на учениците, които в края на IV клас се очаква да постигнат ниво „Алеф”. В този клас продължава процесът на овладяване на езикови и литературни знания, започнал в предни класове. Знанията се систематизират, обогатяват и надграждат с помощта на учебна програма за език, култура и еврейска идентичност.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторяемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАЙЧИН ЕЗИК - ИВРИТ В IV КЛАС

Образователно-възпитателният процес по майчин език-иврит в IV клас/четвъртата година на обучение е част от общата образователна и възпитателна програма в начален етап на основната образователна степен и има за цел:

- Да мотивира и развие желание за общуване чрез езика;
- Да доразвие у учениците начални комуникативно-речеви умения за ориентация и участие в комуникативни ситуации;
- Да изгради умения за учене и изграждане на езикови компетентности, включващи знания, умения и стратегии за успешно общуване;
- Чрез изучаване историята, културата и традициите на Израел да създаде мотивация за задълбочен интерес към историята на евреите и езика;
- Да формира у учениците начални комуникативно-речеви умения за слушане, говорене, правилно и изразително четене, грамотно и четливо писане;
- Да формира начални знания за езиковите и речевите единици, за елементарни правоговорни и правописни норми;
- Да развие устната и писмената реч, паметта, познавателните интереси и творчески способности на ученика;
- Да формира отношение на уважение към културните различия.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Израел, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданско образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p> <p>I. Добре е в клас Лична информация</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моето училище - Кой е в клас? - Как учит? - Какво има в класната стая? <p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят дом • Семейство • Приятели 	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да разпознава при слушане и четене текстови разновидности от учебника или учебни помагала – указания, съобщения, диалози; • Да реагира адекватно на указания, съобщения, правила за игри и инструкции, свързани с учебното съдържание; • Да изразява съгласие или несъгласие; • Да работи в групи. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разбира адекватно проведените диалози в час; • Възприема и осмисля разказани приказки, разкази, рецитирани стихотворения; • Умее да се отнася с уважение към мнението на другия и да изслушва търпеливо; • Може да слуша съредоточено; 	<p>ФОНЕТИКА אלף בית – азбука на иврит ръкопис</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ариот 5 ръкописни букви <p>Правилно произношение и изписване на гласни, съгласни и буквосъчетания</p> <ul style="list-style-type: none"> • אוצר מילים • מילים השובות ופעילות • פועלות דיבור <p>Ударение в думата. Фразово ударение Основни интонационни модели Фонологични модели Транскрипция (с фокус върху разпознаването и изчитането на символите за постигане на правилно произношение и автономност при работа със справочници и речници)</p> <p>ГРАМАТИКА</p> <p>I. МОРФОЛОГИЯ מורפולוגיה</p> <p>Съществително име שם עצם</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вид, род, число • Членуване (ה-היידוע (ה-הה-)) <p>Прилагателно име שם תואר</p> <ul style="list-style-type: none"> • Качествени прилагателни: • степенуване на прилагателните имена <p>Местоимения שמות גוף</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лични местоимения (אני אתה את אנחנו אתם אתן הם הם)

<p>III. Всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моят ден • Свободно време • Любими занимания <p>IV. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Части на човешкото тяло • Здравословно хранене (кашер) <p>V. Еврейски празници</p> <ul style="list-style-type: none"> - Рош ашана – еврейската нова година - Йом Кипур - Сукот - Ханука - Ту би шват - Пурим - Песах 	<ul style="list-style-type: none"> • разбира несложни текстове на иврит, записани на аудио/видео носители; • Може да различава звук и буква и да разграничава гласни и съгласни звукове; • Слуша и изпълнява песни на иврит по определени теми: азбука; празници, околна среда; моето семейство. <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да разбира познати имена, думи и изрази; • Да разбира общото съдържание на онагледен кратък елементарен текст, отговарящ на тематичните области; • Да чете и рецитира детски стихотворения на иврит • Да чете изречения и кратки текстове; • Спазва ударението и паузите при четене; • Да изговаря правилно думите • Да изкаже мнение с помощта на учителя; • Ориентира се в оформлението на книгата (корици, страници, илюстрации). 	<ul style="list-style-type: none"> • Показателни местоимения (זה זאת - зато) • Въпросителни местоимения (מלות - шалех) מי? מה? כמה? למה? • Притежателни местоимения (שלו שלה - шало) <p>Числителни имена</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бройни числителни имена до 100 • Редни числителни имена <p>Глаголи פועל</p> <ul style="list-style-type: none"> • פועל עיקרי • פעל • פרטוני <p>Включват се елементи от речевия етиケット: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Включват се елементи от речевия етиケット: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, инструкции, съвет, препоръка, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници</p>
--	--	--

ГОВОРЕНЕ

При диалогична реч

Ученикът може:

- Да поздравява и да води елементарен разговор по изучаваните тематични области (разговор по телефона, разговор в магазина, дни на седмицата, годишни времена, запознанство, моето семейство, нашият дом, месеци в годината, домашни любимци, животни, части на човешкото тяло, плодове и зеленчуци), като задава и отговаря на въпроси;
- Да се включва в ролеви игри и ситуативни диалози;
- Да отправя поздравления по даден повод, свързани с празници и обичаи.

При монологична реч

Ученикът може:

- Да представя себе си и свои близки и приятели по елементарен начин;
- Да рецитира стихотворение;
- Да отгатва гатанка;
- Да изпълнява песни на иврит
- Да описва предмети и явления, хора, животни, обстановка;

-
-
- Да произнася правилно звуковете на иврит
- Да назовава имената на буквите от ивритската азбука.

Ученикът:

- Може да разграничава гласни и съгласни звукове;
- Умее да прави звуков анализ на думи;
- Разпознава печатни и ръкописни букви;
- Може да разказва по картина или серия от картини.

ПИСАНЕ

Ученикът може:

- Да открива елементи на букви и да ги сравнява;
- Да изписва правилно отделните елементи и група елементи на букви;
- Да пише графически правилно и четливо;
- Да пише правилно под диктовка;
- Преписва думи, изрази и кратки изречения;

	<ul style="list-style-type: none"> • Координира движенията на пишещата ръка; • Може да разграничава съобщителни и въпросителни изречения. 	
--	---	--

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата.

Обучението по майчин език – иврит има за цел:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на иврит
  - да мотивира ученика да използва майчиния език за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
  - да изгражда положително отношение към езика и еврейската култура;
  - да спомогне за осъзнаване необходимостта от владеенето на майчин език като фактор за интелектуалното израстване на учениците.
- да запознае учениците с празниците от еврейския календар, традиции и фолклор: Рош ашана, Йом кипур, Ханука, Ту бишват, Пурим, Песах

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет в IV клас/четвъртата година на обучение в избираемите учебни часове и/или факултативните учебни часове – 68.

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНИВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	минимум 2 оценки
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО МАЙЧИН ЕЗИК – ИВРИТ

Обучението се осъществява чрез:

- прилагане на осемте вида интелигентност в обучението: лингвистична(вербална), логико-математическа, музикална, телесно-кинестатична, пространствена, междуличностна, вътрешно-личностна и натуралистична
- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения.

Ключови компоненти	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четири езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознанство с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, човекът и природата, география и икономика

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи на електронно обучение в часове по иврит за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците • работа по проекти • дидактически игри • извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.) • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.) • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси) връзка с всички учебни предмети
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание: осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с учебните предмети история и цивилизации и география и икономика
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	Дейност за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на Израел , за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, история и цивилизация, география и икономика, музика и изобразително изкуство
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВОСЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт, човекът и природата, история и цивилизации и география и икономика